

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: O. Š., státní příslušnost: Ukrajina
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Ivanem Stránským
sídlem Masarykovo náměstí 151/22, 790 01 Jeseník

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

za účasti: J. Š.
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2024, č. j. X, ve věci zamítnutí žádosti o
povolení k trvalému pobytu

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Spornými otázkami v posuzované věci bylo, jestli žalobce závažným způsobem narušil veřejný pořádek tak, aby následkem bylo zamítnutí žádosti o povolení jeho trvalého pobytu a jestli žalovaný v souladu se zákonem a mezinárodními smlouvami posoudil přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.

2. Žalovaný **napadeným rozhodnutím** zamítl žalobci žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 87k odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZPC“).
3. Žalobce splnil podmínku nepřetržitého pobytu dvou let jako rodinného příslušníka občana České republiky (dále jen „ČR“). U žalobce však byl důvod zamítnutí žádosti o trvalý pobyt podle § 87k odst. 1 písm. a) ZPC, protože zde bylo důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek. I když odsouzení je nyní zahlazeno, žalobce byl 23. 6. 2021 rozsudkem Okresního soudu Jeseník sp. zn. 2 T 75/2021 odsouzen podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku za úmyslný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky k podmíněnému trestu odnětí svobody čtyři měsíce se zkušební dobou do 2. 1. 2023 (žalobce se osvědčil k 7. 6. 2023) a dále k trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel se zkušební dobou do 10. 4. 2023 (žalobce se osvědčil k 10. 4. 2024).
4. Zákon nedefinuje pojmy „veřejný pořádek“ a „závažné narušení veřejného pořádku“, stejně jako čl. 27 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „pobytová směrnice“). Tyto pojmy však vysvětluje judikatura. Pojem „veřejný pořádek“ zahrnuje v obecné rovině základní normy, které se považují za nevyhnutelné pro fungování demokratického státu a společnosti. Vedle norem právních se jedná též o normy morální, sociální, politické, případně náboženské. Je třeba přihlídnout k celkovému smyslu právní úpravy a přihlížet k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu; může jít o jednání, které nemusí vést k pravomocnému odsouzení; je třeba se zabývat závažností protiprávní činnosti a okolnostmi odsouzení – viz usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 3 As 4/2010-151. Použití přítomného času signalizuje, že primárním účelem užití pojmu „závažným způsobem narušuje veřejný pořádek“ je ochrana veřejného pořádku do budoucna. Je třeba přihlídnout ke všem okolnostem, které mohou mít vliv na závažnost jednání stěžovatele a posouzení hrozby budoucího porušení veřejného pořádku, jako je charakter a závažnost spáchané trestné činnosti, ale i další okolnosti jako místo spáchání trestného činu, doba, která uplynula od jeho spáchání, chování žadatele po vykonání trestu odnětí svobody, délka jeho pobytu v ČR i to, zda se po příchodu do ČR dopustil další protiprávní činnosti (rozsudek NSS č. j. 5 As 73/2011-149). Jde o závažné narušení veřejného pořádku a nemusí jít přitom pouze o jednání, které naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu (rozsudky NSS č. j. 7 As 112/2011-65 a č. j. 9 As 71/2010-112).
5. Pobytová směrnice v čl. 27 poukazuje na osobní chování dotyčného jednotlivce. Narušení veřejného pořádku musí představovat aktuální, skutečné a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Jednání rodinného příslušníka občana EU, které naplňuje znaky trestného činu, může mít celou škálu podob a zejména může nabývat různé společenské nebezpečnosti.
6. I když dojde k zahlázení odsouzení, nebrání to žalovanému v tom, aby totéž jednání hodnotil pro účely řízení o žádosti o povolení trvalého pobytu jako závažné porušení veřejného pořádku. Významné není odsouzení, ale to, že se cizinec dopustil určitého jednání (rozsudek NSS č. j. 1 As 185/2012-34).
7. Žalovaný proto vycházel z rozsudku Okresního soudu v Jeseníku z 23. 6. 2021, sp. zn. 2 T 75/2021, podle kterého žalobce byl vinen, že 12. 6. 2021 kolem 22:50 hodiny po

předchozím požití alkoholických nápojů při jízdě v Bělé pod Pradědem v části Adolfovice v okrese Jeseník ve směru z Jeseníku řídil osobní automobil tov. zn. Ford Focus registrační značky X u domu č. p. 154. Při silniční kontrole dechovou zkouškou bylo u žalobce zjištěno v 22:59 hodin 1,28 g/kg alkoholu a opakovanou zkouškou ve 23:05 hodin 1,20 g/kg alkoholu v dechu. Žalobce tedy vykonával činnost ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky; při této činnosti mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku; tím spáchal přečin ohrožení pod vlivem návykové látky. Rozsudek nabyt právní moci 2. 7. 2021.

8. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce závažným způsobem narušil veřejný pořádek, protože se dopustil úmyslného trestného činu, za který byl odsouzen příslušným okresním soudem. Žalovaný spatřoval závažné narušení veřejného pořádku a přetrvávající nebezpečí jeho narušení v budoucnu v charakteru spáchané trestné činnosti. Žalobce spáchal úmyslný přečin ohrožení pod vlivem návykové látky. Žalobce byl odsouzen 23. 6. 2021 a osvědčil se v případě podmíněného odsouzení ke dni 7. 6. 2023 a v případě stanoveného zákazu řízení motorových vozidel ke dni 10. 4. 2024. S ohledem na tato data osvědčení žalobce lze konstatovat, že neuplynula ještě dvouletá doba, která je zásadní pro posouzení žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 87h odst. 2 písm. a) ZPC. Jednou ze základních podmínek jsou dva roky nepřetržitého přechodného pobytu na území, a proto si citované jednání, kterým došlo k závažnému narušení veřejného pořádku, pro účely vydání povolení k trvalému pobytu zachovává svou aktuálnost. Závažnost narušení veřejného pořádku nemusí být posuzována výlučně podle intenzity porušení, nýbrž kvůli významu ohroženého společenského zájmu. Ohrožení pod vlivem návykové látky není bagatelní prohřešek, ale závažné narušení veřejného pořádku. Podle statistik Policie ČR bylo za rok 2019 zaznamenáno na území ČR celkem 4 627 dopravních nehod pod vlivem alkoholu, při kterých bylo usmrceno 53 osob, v roce 2020 celkem 4 486 dopravních nehod pod vlivem alkoholu, při kterých bylo usmrceno 50 osob, v roce 2021 celkem 4 452 dopravních nehod pod vlivem alkoholu, při kterých bylo usmrceno 41 osob, v roce 2022 celkem 4 754 dopravních nehod, při kterých bylo usmrceno 46 osob a v roce 2023 celkem 4 766 dopravních nehod, při kterých bylo usmrceno 34 osob.
9. Povolení k trvalému pobytu na území ČR je nejvyšší formou pobytového oprávnění, které může cizinec na území ČR získat a je v řadě ohledů srovnatelné s postavením občana ČR. Má-li být cizinci umožněno toto pobytové oprávnění, je třeba hodnotit dosavadní jednání cizince ve vztahu k narušení veřejného pořádku přísněji, než by tomu bylo například při rozhodování o jeho správním vyhoštění z ČR. Žalobce v budoucnu může podat opakovanou žádost o povolení trvalého pobytu. Je legitimní požadovat, aby chování uchazeče o povolení k trvalému pobytu nevykazovalo po relativně dlouhou dobu žádné excesy, a to ani ojedinělé.
10. Ani zahlazení odsouzení podle rozsudku NSS č. j. 4 As 70/2012-54 nebrání žalovanému hodnotit totéž jednání pro účely řízení žádosti o povolení k trvalému pobytu jako závažné porušení veřejného pořádku. Zahlazení odsouzení nenastoluje fikci, že se čin nestal. Pouze se hledí na pachatele, jako by nebyl odsouzen. Žalobce podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu ani ne jeden rok po uplynutí od data osvědčení se v případě podmíněného trestu a asi jeden měsíc od osvědčení se v případě stanoveného zákazu činnosti.
11. Žalovaný poměřil, zda nebezpečí, které žalobce pro veřejný pořádek ČR představuje, je dostatečně závažným důvodem, aby mu s ohledem na jeho soukromý a rodinný život neumožnil pobývat v ČR na základě povolení k trvalému pobytu. Žalovaný uvážil, že žalobce není povinen vycestovat z území ČR, a proto nelze hovořit o dopadu rozhodnutí do

soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce má možnost v ČR pobývat i nadále, a to v rámci platného povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana ČR a nebude nijak omezován ve svém soukromém nebo rodinném životě.

12. **Žalobce v žalobě** namítal, že zde není důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek a nejsou tak dány důvody pro zamítnutí jeho žádosti o povolení trvalého pobytu. Žalobce nerozporuje, že byl v minulosti odsouzen pro přečin podle § 264 odst. 1 tr. zákoníku, nicméně toto odsouzení bylo zahlazeno a má se na něho hledět, jako by nebyl trestán. Ačkoli NSS připustil, že i u odsouzení, které bylo zahlazeno, může být skutek hodnocen v řízení o povolení trvalého pobytu jako závažné porušení veřejného pořádku, je nutné se zabývat závažností protiprávní činnosti (rozsudky NSS č. j. 3 As 4/2010-151 a č. j. 8 Asz 25/2014-48).
13. U žalobce nebyl zřejmý důvod, pro který měl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek a který měl být aktuální. Ve správním řízení takový důvod nebyl zjištěn. Žalobce se osvědčil, vedl řádný život a vyvaroval se další trestné činnosti. Žalovaný měl zohlednit chování žalobce po spáchání trestného činu, dobu, která od spáchání uplynula, zda se žalobce dopustil další trestné činnosti, jaký byl její charakter a závažnost, a to v souladu s rozsudkem NSS č. j. 5 As 73/2011-149.
14. U žalobce se jednalo o nižší závažnost trestné činnosti, protože se jednalo o přečin, při kterém nedošlo k újmě na zdraví ani škodě na majetku a soud za něj uložil podmíněný trest. K přečinu došlo před více než třemi lety a jiné trestné činnosti se žalobce nedopustil. Takto „staré“ jednání nemůže naplnit požadavek závažnosti ani aktuálnosti podle rozhodovací praxe NSS (srov. například rozsudek č. j. 1 As 185/2012-34).
15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyhodnotil, že neuplynula dvouletá doba od osvědčení žalobce a odkázal na § 87h odst. 2 písm. a) ZPC. Toto ustanovení určuje podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu a dvouletá doba v něm stanovená je doba, po kterou musí cizinec, který je rodinným příslušníkem občana ČR, mít na území ČR nepřetržitý přechodný pobyt. Tuto podmínku žalobce splňuje, což je nesporné. Aplikace tohoto ustanovení je zcela nepřipadná, nestanoví-li zákon podmínku pro žadatele o povolení k trvalému pobytu, která by vyžadovala uplynutí určité doby od spáchání trestného činu či dokonce od osvědčení.
16. Samotné vydané osvědčení v trestním řízení presumuje skutečnosti, že cizinec vedl po odsouzení řádný život, nedopustil se dalšího trestného činu ani přestupku a nejsou evidovány žádné stížnosti spoluobčanů. Proto má správní orgán povinnost z toho při svých úvahách o možnosti porušení veřejného pořádku vycházet nebo prokázat opak (viz rozsudek NSS č. j. 1 As 175/2012-34). Žádné takové důvody ve správním řízení nevyšly najevo, žalovaný je netvrdí, natož aby je prokázal. Není zde žádný důvod, pro který by bylo možné uvažovat o existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení, kterým je dotčen základní chráněný zájem společnosti.
17. Kromě uvedeného je třeba posoudit a zdůraznit i přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života. Žalobce žije v ČR s manželkou J. Š., nar. X, a jejich společným dítětem I. Š., nar. X. Společně vychovávají dceru manželky žalobce P. Š., kterou má matka svěřenou do výhradní péče. Žalobce podniká se svou manželkou jako spolupracující osoba. Vzhledem k tomu je zde zájem na tom, aby byl žalobci povolen trvalý pobyt a tento zájem sám o sobě převyšuje důvod, pro který žalovaný zamítl žádost žalobce o jeho povolení. Z uvedených skutečností plyne zjevná neproporcionalita zásahu do soukromého a rodinného života vůči

důvodům, pro které byla žádost zamítnuta. Žalobce navrhl důkaz oddacím listem, rodným listem I. Š., výsledkem manželky a daňovým přiznáním manželky.

18. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** nad rámec napadeného rozhodnutí doplnil, že se sice jednalo pouze o jediný trestný čin, ale žalobce musel počítat s tím, že jeho protiprávní chování může mít negativní vliv na rozhodování o jeho dalším pobytovém oprávnění. Zcela jistě nebylo úmyslem zákonodárce „odměňovat“ osoby, které ohrožují zájmy společnosti, udělením nejvyššího pobytového oprávnění, tedy trvalého pobytu. V případě žalobce nedojde k žádnému negativnímu dopadu na jeho oprávnění pobývat na území ČR. Žalobce má na území povolený přechodný pobyt jako rodinný příslušník občana EU a pobytová karta mu byla vydána s platností do 3. 10. 2027.
19. **Soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), tj. ke dni 19. 8. 2024.
20. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
21. Soud posoudil jako neopodstatněnou námitku, že **žalobce závažným způsobem nenarušil veřejný pořádek** tak, aby následkem bylo zrušení povolení jeho trvalého pobytu.
22. Podle § 87k odst. 1 písm. a) ZPC „ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek“.
23. NSS opakovaně ve své judikatuře dovodil, že zahlazení odsouzení nebrání tomu, aby jednání, za které byl žadatel odsouzen, hodnotil v řízení o povolení k trvalému pobytu při naplnění neurčitého právního pojmu „závažné porušení veřejného pořádku“. Rozhodování o pobytových titulech není správním trestáním, zamítnutí žádosti o trvalý či přechodný pobyt není správním trestem. Ačkoli tedy bylo odsouzení zahlazeno, nebrání to správnímu orgánu v tom, aby totéž jednání hodnotil pro účely řízení o pobytové žádosti jako závažné porušení veřejného pořádku. Zahlazení odsouzení nenastoluje fikci, že se čin (skutek) nestal. Pouze se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen (viz rozsudek NSS č. j. 10 Azs 331/2022-42).
24. Žalovaný přezkoumatelným způsobem hodnotil, že od zahlazení jediného odsouzení žalobce neuplynula dostatečná doba a že žalobce se dopustil úmyslného závažného přečinu, který ohrožoval životy, zdraví a majetek třetích osob. Proto popsané jednání žalobce způsobilo skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení zájmů společnosti ve smyslu rozsudku NSS č. j. 5 Azs 73/2011 146, č. j. 2882/2013 Sb. NSS. Žalovaný zrušením trvalého pobytu chrání veřejný pořádek ČR do budoucna.
25. Ačkoli se na žalobce po zahlazení odsouzení hledí, jako by nebyl odsouzen, shora citovaný příkaz trestního soudu nebyl zrušen například v odvolacím či obnoveném řízení a měl právní účinky. Žalovaný i soud jsou vázány rozhodnutím o tom, zda byl spáchán trestný čin a nejsou oprávněny závěry trestních soudů ani na základě obsahu trestních spisů jakkoliv přehodnocovat ani si činit vlastní úsudek o otázce spáchání trestného činu [srov. § 57 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“) a § 135 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.]; srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2359/24.

26. Podobný koncept jako má popsané hodnocení zahlazeného odsouzení podle ZPC, má také zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních) v § 22 odst. 3.
27. Podle pobytové směrnice a judikatury NSS je třeba přihlédnout k individuálním okolnostem života cizince a jeho celkové životní situaci. Žalobce ve správním řízení žádné bližší okolnosti věci netvrdil, ani se nevyjádřil k podkladům rozhodnutí, a to od 19. 7. 2024, kdy byl o tomto právu poučen, do vydání rozhodnutí 19. 8. 2024.
28. S úvahami žalovaného soud souhlasí. Žalobce nerespektoval tzv. nulovou toleranci alkoholu při řízení motorového vozidla a řídil pod vlivem alkoholu v míře nikoli malé, která dosahuje společenské škodlivosti a hranice pro trestání za přestupek, ale dopustil se přečinu podle trestního zákoníku. Žalobce nerespektoval hodnoty, které chrání právní řád ČR a jsou zde důvodné obavy, že právní řád nebude respektovat ani do budoucna a bude narušovat veřejný pořádek. Žalobce ohrozil nejdůležitější zájem společnosti, a to na ochraně lidského života a zdraví. Protiprávní jednání žalobce je skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. rozsudek NSS č. j. 5 As 73/2011-146). V rozhodnutí trestního soudu, ve správním řízení ani ve správním řízení soudním podle spisů nebyly vysloveny ani prokázány žádné okolnosti vylučující protiprávnost potrestaného jednání žalobce. Žalobce spáchal podle spisů přečin sám, bez návodce a organizátora, jako jediný pachatel a šlo o jednání zaviněné, úmyslné, vědomé. Opak nebyl prokázán v žádném řízení. Ostatně, žalobce okolnosti svého jednání nijak nevysvětlil. Ze správního řízení ani ze soudního řízení správního, ani z trestního příkazu nevyplynuly žádné okolnosti věci, včetně toho, z jakého důvodu se žalobce přečinu dopustil, jestli zde byla jakákoliv provokace, motivy, specifika, zkrátka vůbec nic. Žalobce rovněž neuvedl nic ke svým osobním poměrům, chování po činu, nic netvrdil, ani nedoložil. Nemá úkolem správního orgánu ani soudu vytvářet celou obhajobu.
29. Je tedy zjevné, že tyto okolnosti vzal žalovaný v úvahu a posoudil věc žalobce s přihlédnutím ke konkrétním a individuálním okolnostem podle ZPC i v souladu s § 2 odst. 4 zákona správního řádu, podle kterého *„správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“*
30. Požadavek na aktuálnost závažného narušování veřejného pořádku má sloužit jako korektiv zjevných excesů (např. aktuálnost nebude zpravidla možné konstatovat tam, kdy od jednání zakládajícího závažné narušení veřejného pořádku uplynuly desítky let, po které narušitel vedl řádný život); aktuálnost nicméně nemůže být dost dobře paušálním způsobem vyčíslena, neboť se nutně odvíjí od jedinečných skutkových základů každého jednotlivého případu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 183/2021-39).
31. Soud nepřisvědčil ani žalobní námitce, že zrušení povolení k trvalému pobytu žalobce byl **nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života**.
32. Podle § 174a ZPC *„při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“*

33. NSS v rozsudku č. j. 7 As 90/2013–41, uvedl, že „pro posouzení závažnosti jednání pak hraje roli řada faktorů, jako je význam porušení normy, forma zavinění apod. Zároveň musí být při posuzování konkrétního případu dbáno na zachování přiměřenosti mezi intenzitou porušení normy a jeho následkem. Takovým následkem může být například zásah do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Posouzení intenzity narušení veřejného zájmu je tak neodmyslitelně spjato s posouzením, jakým způsobem bude vydávaným rozhodnutím zasazeno do soukromého a rodinného života cizince.“ Rovněž v rozsudku NSS č. j. 9 Azs 313/2016–41, se uvádí, že „bylo-by naopak absurdní, aby v projednávaném případě posuzovaná závažná trestná činnost páchaná před samotným rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu byla ve vztahu k hodnocení chování cizince bez jakékoliv relevance. Je-li zkoumáno naplnění pojmu opakované narušení veřejného pořádku, nemusí být nijak významné, že se cizinec právě v době rozhodování správního orgánu dalšího narušení veřejného pořádku nedopouští.“
34. Žalobce ve správním řízení netvrdil, ani neprokázal ke svému soukromému a rodinnému životu nic, z čeho by mohl žalovaný a následně soud vyvodit mimořádné okolnosti případu, které by mohly vést k jinému rozhodnutí.
35. Žalovaný poměřoval soukromý a rodinný život a zájmy ČR na ochraně veřejného pořádku, života, zdraví a majetku osob žijících v ČR. Okolnosti soukromého a rodinného života nejsou skutečnostmi, které jsou veřejně známé a lze je dohledat v dostupných evidencích. Žalobce uvedl ve správním řízení pouze v žádosti, že jeho odsouzení bylo zahlazeno a že chce žít se svou rodinou v ČR. Jinak nesdělil vůbec nic. Je na žalobci, aby tyto skutečnosti tvrdil a prokazoval on sám. Ze zákonů, mezinárodních smluv ani tuzemské a nadnárodní judikatury nevyplývá povinnost žalovaného tyto skutečnosti zjišťovat nad rámec toho, co uvede cizinec.
36. Přesto žalobce netvrdil a neprokázal mimořádné okolnosti, které by mohly zabránit vydání napadeného rozhodnutí. Žalobce neprokázal, že by skutečně svůj soukromý a rodinný život nemohl realizovat v ČR na základě jiného pobytového oprávnění, zejména přechodného pobytu, který má povolen.
37. Žalobce byl v oznámení o zahájení správního řízení poučen o svých právech a povinnostech podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Pokud měl žalobce za to, že by bránila žalovanému v zamítnutí žádosti nějaká překážka, měl dostatek možností a času tyto překážky žalovanému sdělit a prokázat (od zahájení řízení 20. 5. 2024 do vydání rozhodnutí 19. 8. 2024). Takový postup by byl přirozenou a logickou reakcí každého člověka. Navíc žalobce ani v soudním řízení správním nepředložil přesvědčivé tvrzení a důkazy, které by mohly vést k opačnému závěru, než ke kterému dospěl žalovaný, anebo které by vnesly do zjištěného skutkového stavu důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Povinnost tvrzení ani důkazní ohledně zásahu do soukromého a rodinného života neunesl.
38. Jak uvedl NSS v rozsudku č. j. 6 Azs 294/2022-53, z ustálené judikatury vyplývá, že právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod není absolutní a neukládá státu obecný závazek respektovat volbu osob ohledně jejich místa pobytu ani závazek napomáhat rozvíjení soukromých či rodinných vztahů (srov. např. rozsudky č. j. 8 Azs 71/2014-49 nebo č. j. 8 As 118/2012-45). Čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu, nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytového oprávnění či aby pobytové oprávnění měli zaručeno „napořád“ bez ohledu na další okolnosti. Garantuje pouze to, že při rozhodování podle zákona o pobytu cizinců bude brán v kontextu všech

posuzovaných zájmů také přiměřený zřetel na existující osobní a rodinné vazby cizince, existence těchto vazeb však neznamena automatickou převahu nad veřejnými zájmy.

39. Obdobně i zájmy dětí ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte představuje určitý korektiv rozhodování. Příslušné orgány jsou povinny se zájmy dítěte náležitě zabývat. Relevantní soudní judikatura však nestanovuje absolutní převahu nejlepších zájmů dítěte za všech okolností (srov. například rozsudek NSS č. j. 1 Azs 260/2020-27).
40. Zamítnutím žádosti o povolení k trvalému pobytu sice žalobce nezíská nejvyšší pobytový status, jeho důsledkem však není vystavení nepřekonatelné bariéry mezi žalobcem a jeho rodinou.
41. Žalobce neprokázal, že v současné situaci nejsou on a jeho rodinní příslušníci zcela zbaveni možnosti realizovat společný rodinný život. Přímým důsledkem zamítnutí žádosti o přiznání nejvyššího pobytového oprávnění na území ČR není nemožnost dalšího pobytu na území ČR.
42. Intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil, obvykle dosahuje především dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR (viz rozsudek NSS č. j. 5 Azs 46/2008-71). To však není případ žalobce, kterému napadeným rozhodnutím zákaz pobytu uložen nebyl.
43. Nejlepší zájmy dětí jsou jedny z více aspektů, který je třeba brát v potaz. Žádný obecně závazný právní předpis, mezinárodní smlouva ani judikatura nestanovují absolutní převahu nejlepších zájmů dětí a nevylučují, aby při posouzení individuálních okolností věci převážil jiný konkurující zájem. Zamítnutí žádosti žalobce o povolení k trvalému pobytu je přímým důsledkem trestného jednání žalobce a nezbytnosti prosadit převažující veřejný zájem. Žalobce ve správním ani soudním řízení správním netvrdil taková specifika rodinného života a „běžných“ zájmů dětí, které by bylo třeba brát v úvahu a které by mohly převážet nad zájmem státu, aby žalobce nebyl držitelem oprávnění k trvalému pobytu. Zamítnutím žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobci nebyla odepřena rodičovská práva k jeho dětem. Zásah do práv žalobce na soukromý a rodinný život napadeným rozhodnutím nedosahoval podle zjištěných okolností věci takové intenzity, aby žalovaný nemohl žádost o trvalý pobyt zamítnout.
44. Závažnost protiprávního jednání časem slábne a snižuje se i aktuálnost hrozby pro veřejný pořádek. Jakkoliv v době rozhodování žalovaného byla společenská škodlivost i aktuálnost hrozby závažného narušení veřejného pořádku natolik vysoká, že nebyly splněny podmínky pro udělení povolení k trvalému pobytu, není vyloučeno, že v budoucnu budou takové okolnosti již zeslabeny natolik, že nebudou překážkou pro udělení tohoto pobytového oprávnění, a že tedy naopak převáží zájem na respektování žalobcova soukromého a rodinného života. Případné budoucí rozhodnutí o žádosti o pobytové oprávnění by podléhalo soudnímu přezkumu, v němž by tato okolnost mohla hrát roli.
45. Žalobce nenamítal, jaký konkrétní dopad má napadené rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, když se napadeným rozhodnutím jeho pobytový status nijak nezměnil.
46. Žalobce byl v žalobě ke svým osobním a rodinným poměrům velmi stručný a jeho tvrzení byla velmi obecná a nepodložená. Žalobce ve správním řízení k soukromým a rodinným poměrům neuvedl vůbec nic. Žalovaný vycházel z veřejných registrů a evidencí. Podle § 174a odst. 1 ZPC byl žalobce povinen poskytnout veškeré relevantní informace k přiměřenosti vydaného rozhodnutí a bylo na něm, aby přesvědčivě tvrdil, respektive

nabídl důkazy o tom, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu, a to již ve správním řízení (srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2359/24, bod 11).

47. Žalobce nedoložil, že by byla rozhodnutí v trestních věcech zrušena. Žalobce byl svéprávný a přičetný, když se dopustil trestné činnosti. Nebylo zde nic, co by žalobce vyvinilo z jeho trestní odpovědnosti. Jednání, za které byl žalobce uznán vinným, bylo jednání úmyslné a společensky škodlivé (nebezpečné). Nejsou zde žádné záruky, že se žalobce další protiprávní činnosti nedopustí. Obavy nejsou silné jako u opakované závažné trestné činnosti (například násilné, s tresty odnětí svobody apod.), ale také nešlo o tzv. zbytkový alkohol a nízkou hladinu alkoholu v těle.
48. Žalobní námitky soud neshledal důvodné. Žalobce do zjištěného skutkového stavu nevnesl důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, ani neprokázal skutkový stav jinak, než ho zjistil žalovaný. Byl to právě žalobce, kdo vlastním protiprávním jednáním vyvolal důvod zamítnutí žádosti.
49. Soud neprováděl dokazování navržené žalobcem pro nadbytečnost. Soud neprovedl dokazování oddacím listem žalobce a jeho manželky, rodným listem jejich dcery a výpisem z evidence rejstříku trestů, protože již byly součástí správního spisu. Soud neprováděl dokazování výsledkem manželky žalobce, protože ji oslovil jako možnou osobu zúčastněnou na řízení, ačkoli to žalobce nenavrhoval. Manželka žalobce oznámila soudu, že bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, avšak nijak se ve věci nevyjádřila. Žalobce jednání ve věci nepožadoval. Osoba zúčastněná na řízení nemůže disponovat předmětem řízení. Žalobce nadto nesdělil, co má být jejím výsledkem prokázáno.
50. Závěrem soud shrnuje, že neshledal v postupech a rozhodnutí žalovaného namítané vady, ani vady, k nimž by měl přihlédnout z úřední povinnosti. Žalovaný v souladu se zákonem a mezinárodními smlouvami zjistil skutkový stav, vybral právní předpisy, pod které ho podřadil a z toho vyvodil skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil, a proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
51. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval. Proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III).
52. Pokud jde o osobu zúčastněnou na řízení, soud jí v řízení neukládal žádné povinnosti, z jejichž plnění by jí mohly vzniknout náklady. Osoba zúčastněná na řízení také nenavrhla, aby jí soud přiznal náhradu jiných nákladů řízení z důvodu hodných zvláštního zřetele (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 7. listopadu 2024

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně